

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՆ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ամեն անգամ որ լրատուական միջոցները կը հաղորդեն սոսկալի ոճիրներու մասին, որոնք գործուած են անչափահաս տղոց կողմէ, աչքիս առջեւ կը պատկերանայ մեր կիրակնօրեան եւ փառք կու տամ Աստուծոյ որ մեր փոքրիկները որոնք կը գտնուին կիրակնօրեայի ջերմ ու քրիստոնէական մթնոլորտին մէջ, երբէք պիտի չփորձուին ոճիր գործելու, որովհետեւ իրենց տրուած դաս- տիարակութիւնը զերծ պիտի պահէ զանոնք նման արարքներ գործելու մըտա- ծումէն եւ շրջապատէն:

Երբ կիրակնօրեայի դաստիարակութիւն կ'ըսենք, միաժամանակ կը հասկնանք ընտանեական դաստիարակութիւն: Մեզի համար պարզ է ու հասկնալի, թէ երբ ծնողք կը բերեն իրենց զաւակը ու կը յանձնեն կիրակնօրեայի խնամքին, շատ լաւ գիտեն թէ ուր է որ կը բերեն: Անոնք արդէն, շատ հաւանաբար իրենց կարգին եղած են կիրակնօրեայի աշակերտ, կամ ալ տրամաբանութեամբ կ'եզրակացնեն, թէ եթէ պիտի պահեն իրենց զաւակները ընտանիքին շուրջ ու անոր տաքուկ մթնոլորտին մէջ, եթէ պիտի վայելեն իրենց զաւակներու օրինակելի երիտասարդութիւնը, պէտք է որ անոնք ստանան քրիստոնէական ընտիր դաստիարակութիւն, որ կիրակնօրեան է միայն որ կրնայ տալ:

Հայց. Առաքելական եկեղեցոյ կիրակնօրեայ վարժարանը իր քրիստոնէական ընդհանուր աշխատանքներու կողքին, ունի առաւել առաքելութիւն մըն ալ. այդ մեր Սուրբ եւ Առաքելահաստատ եկեղեցիարուստ պատմութեան ուսուցումն է՝ անոր սուրբերուն, հայրապետներուն եւ մարտիրոսներուն այնքան դաստիարակիչ կեանքն ու գործերը, որոնք առաւել քրիստոնէականին, նաեւ հայկականութեան հպարտառոյթ ոգին է որ կը ներմուծեն մեր երեխաներու մատաղաջ Հոգիներէն ներս: Հապա շարականները՞. մէկ-մէկ գոհարներ որոնք մեր հարուստ մշակոյթի անգնահատելի գանձերն են:

Երանի մեր ժողովուրդը կարենար ըմբռնել կիրակնօրեայի իսկական արժէքն ու կարեւորութիւնը՝ ի սէր մեր նոր սերունդի փրկութեան, թէ իրենց ընտանիքներուն եւ թէ հայ ազգին համար:

Ջերմ գնահատանքս ու յարգանքս կիրակնօրեայի նուիրեալ Տնօրէնին եւ ուսուցչական կազմին, եւ պատիւ բոլոր ծնողներուն, որոնք գիտակցութիւնը ունին իրենց զաւակներուն քայլերը ուղղելու ճիշդ ճանապարհով ի փառս Աստուծոյ եւ ի պայծառութիւն ազգիս հայոց:

S. Արմէն Ա. քահանայ Իշխանեան
Հոգեւոր հովիւ
Հայց. Առքլ. Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցոյ

ՄԵՐ ԽՕՍԲԸ

Այսօր կը բոլորենք մեր կիրակնօրեայ դպրոցի 1997 – 1998 տարեշրջանը:

Փառք կ'ուտանք Աստուծոյ որ կարելի դարձուց ամբողջացնել այս տարին, հակառակ սառնոյցամրրիկի եւ ձիւնամրրիկի պատճառած ընդմիջումներուն:

Այս տարեշրջանին մենք չունեցանք աւարտական դասարան, որովհետեւ աւարտական կարգը բարձրացուցինք վեցերորդէն ութերորդի եւ այս տարեշրջանի մեր բարձրագոյն դասարանը եօթներորդն էր:

Մենք, 21րդ դարու սեմին, կ'ապրինք ազգային, տոհմիկ եւ ընտանեկան բարգերու այլասերման ժամանակաշրջանի մը մէջ, ժամանակաշրջան մը, ուր մեր մանուկներուն եւ պատանիներուն մտքերը կռուախնձոր մը դարձեր են վաճառականական ընկերութիւններու միջեւ մղուած պատերազմներուն, որոնցմէ իրաքանչիւր կ'ուզէ ամէն գնով ազդել այդ մատուաշ մտքերուն վրայ, ստեղծելու համար արուեստական կարիքներ, իր վաճառած ապրանքներով գոհացնելու համար գանոնք: Անոնք յաճախ յաջողած են: Որպէս արդիւնք մեր մանուկներն ու պատանիները ժամերով կը դիտեն հեռուստատեսիլ, ժամերով կը խաղան համակարգիչի խաղեր դժուարութեամբ ձեռքազատուելով անոնցմէ: Այս անմեղ թուացող արարքները որոնք կը սկսին ամողջ մտքի հետաքրքրութեամբ, կը վերածուին մոլութիւններու եւ կը գերեն, ոչ թէ միայն միտքը, այլ նաեւ հոգին:

Այս «Ազդեցութիւններու» պատերազմին մէջ, մենք բարի պատերազմ մըն է որ կը մղենք ամէն Կիրակի: Պատերազմ մը, որուն միջոցաւ կը փորձենք եւ կը յուսանք կերտել Աստուծոյ պատկերով եւ շունչով հայորդիներ, հիմք ունենալով հայ եկեղեցին եւ Աստուածաշունչը:

Մեր յոյսը հիմնուած է մեր հաւատքին վրայ, որ կը մղէ մեզ սիրով դասաւանդելու մեր նախահայրերու արիւնի գնով իսկ պահպանուած ու մեզի ժառանգուած ճշմարտութիւնները:

Այս բարի պատերազմին մէջ սակայն, մեր յաջողութիւնը կը մնայ մասնակի: Մենք ամբողջ տարուան մը ընթացքին, միայն 80 ժամ առիթը ունինք հանդիպելու մեր աշակերտներուն հետ, մինչ այդ հերուսատեսիլի ու համակարգիչի խաղերը 500 ժամէ աւելի կը գրաւեն անոնց միտքն ու ուշադրութիւնը: Վստահ ենք սակայն որ մեր յաջողութեան չափանիշը կրնանք բարելաւել եթէ ծնողները գործակցին մեզի, քաջալերելով իրենց զաւակները, որ չբացակային կիրակնօրեայ դպրոցէն միեւնոյն ատեն իրենց հետ բերէն իրենց ընկերները:

Նիւթապաշտ այս դարուն երբ բարոյական արժանիքները քիչ մը ամէն տեղ կը խաչուին, քաջալերենք մեր զաւակները ու բարեկամներու զաւակները յաճախելու Կիրակնօրեայ Դպրոց, ուր կը սորվին հայ եկեղեցոյ եւ Աստուածաշունչին յափտենական եւ անժամանցելի ճշմարտութիւնները, հաւատարիմ մնալու Աստուծոյ եւ ծառայելու հայ եկեղեցոյ եւ ազգին:

Մեր աղօթքն է, որ մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտները ըլլան գիտակից ժառանգորդները մեր 1700 ամեայ հաւատքին:

Տնօրէն ու ուսուցչական կազմ

ՀԱՅԱԿԱԿԱՆ ՏՕՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՁ

ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

406 թուականին գիրերու գիտը, Աստուածաշունչի թարգմանութեան աշխատանքները եւ նորահաստատ հայկական դպրոցները խանդավառութիւն յառաջացուցին հայոց աշխարհին մէջ, ուր տաղանդաւոր բազմաթիւ գործա- կիցներ եւ աշակերտներ բոլորուեցան Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի եւ Ս. Սահակի շուրջ: Ամբողջական յաջողութիւն արձանագրող այս աշխատանքը արդիւնքն էր նուիրական եւ ներդաշնակ ճիգերու:

Ազգային, մշակութային զանազան բնագաւառներու մէջ, կրօնական, գրական, իմաստասիրական տաղանդներով ի յայտ եկան բացառիկ դէմքեր որոնք կը մնան մեր ժողովուրդի հպարտանքը:

Մնայուն արժէք ներկայացնող թարգմանութեան աշխատանքները սկիզբ առին Ե. դարու առաջին տարիներուն եւ շարունակուեցան յաջորդող դարերու ընթացքին:

Հայաստանեաց եկեղեցին նուիրագործեց մտքի այս մեծ առաջնորդները եւ անոնց յիշատակին համար յատկացուց իրայատուկ տօն մը՝ « ՄԻԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ»:

Ազգային եւ կրօնական համահայկական իմաստ ներկայացնող թարգմանութեան արժէքները հայաստանեաց եկեղեցին տարին երկու անգամ կը յիշատակէ, Յունիսի վերջին կամ Յուլիսի սկիզբը (Գալստեան չորրորդ Կիրակին յաջորդող Հինգշաբթի օրուան) եւ Հոկտեմբերի երկրորդ շաբաթը: Հոկտեմբերի երկրորդ Կիրակին պատարագէն ետք քարոզները կեդրոնացած կ'ըլլան հայ գիրերու գիտին եւ թարգմանիչներու աշխատութեամբ ձեռք բերուած մշակութային եւ ազգային բարերար արդիւնքներու վրայ:

« Թարգմանչաց » տօնին ոչ միայն կը յիշուի Ս. Մեսրոպի, Ս. Սահակ հայրապետի եւ իրենց հետ աշխատակցողներու անունները, այլ անունացակը կը հասնի մինչեւ Գրիգոր Նարեկացի եւ Ներսէս Շնորհալի:

Նետաքրքրական է, որ Թորգոմ Արք. Գուշակեան իր «Սուրբք եւ տօնք» ուսումնասիրութեան մէջ անդրադարձած է Մեսրոպ Մաշտոցի, Սահակ Հայրապետի, Եղիշէի, Մովսէս Խորենացիի եւ Դաւիթ Անյաղթի, որոնք սուրբերու էջերուն մէջ խորագրուած են որպէս « թարգմանիչներ»: «Հայկական Մովետական Հանրագիտակ »ին մէջ վերեւ թուած անուններէն ետք յիշակակուած են նաեւ Կորին վրդ.ի Եզնիկ Կողբացիի, Յովհան Մանդակունիի, Ղեւոնդ երեցի եւ մի քանի այլ անուններ:

Յատկանշական է Սրբոց Թարգմանչաց այլ ցանկ մը, զոր բանասէր Թէոդիկ իր համանուն տարեգիրքին համար պատրաստած է: Անուանացանկը բաժանուած է Ե - ԺԲ. դարերու միջեւ եւ կ'ընդգրկէ մօտաւորապէս 36 սուրբ- բերու անուններ: Կը թուի թէ 36 թիւը պատահական չէ, այլ պատշաճեցում Մեսրոպ Մաշտոցի գտած գիրերու թիւին. կամ՝ առ այդ իրաքանչիւր գրի մը ի յիշատակ, անուն մը՝ « Յաւերժի ձամբորդներէն »:

ԴԷՄՔԵՐ

ՆԵՐՍԷՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻ

Ծնած է 1100 ական թուականներուն, ուսումը ստացած է Կարմիր Վանքին մէջ, ուր ուսուցիչ ունեցած է Ստեփանոս Մանուկ եպիսկոպոսը:

Եղբայրը՝ Գրիգոր Գ. Պառլամենի կաթողիկոսը զինք կրօնական կը ձեռնարկէ 18 տարեկանին, քանի մը տարի ետք կու տայ եպիսկոպոսական աստիճան եւ այսպիսով կը դառնայ եղբօրը խորհրդականը: 1166 թուին ան կ'ընտրուի Ամենայն Հայոց կաթողիկոս:

Իր կաթողիկոսական տարիներուն Շնորհալի կարեւորութեամբ կը քաջալերէ ուսումն ու կրօնական կրթութիւնը: Իր համոզումով պատմական Հայաստանի տարածքին բիրտ բռնատերութեանց տակ ապրող Հայ ժողովուրդի գոյատեւման ապաւէնը միայն հայ եկեղեցին կրնայ ըլլալ:

Շնորհալիի մշակութային եւ ընկերային բեղուն կեանքը վերջ կը գտնէ 1173-ի Օգոստոս 13-ին:

Հայ մշակոյթի պատմութեան մէջ Ս. Ներսէս Շնորհալի անմահ անուն մըն է: Ան ձգած է արձակ եւ չափածոյ կրօնական, դաստիարակչական, ժողովրդական բանասիրութեան, վիպերգական հարուստ ժառանգութիւն: Յօրինած է ինքնատիպ բազմաթիւ շարականներ, գանձեր եւ տաղեր: Շնորհալի առաջինն է, որ շարականներու կրօնական բոյրին կը միացնէ ազգայինը, ինչ որ կը համապատասխանէ հայաստանեայց եկեղեցոյ կրօնա-ազգային ինքնութիւնը նկարագրելու: Այդ բնոյթով ստեղծագործութիւններէն յիշենք «Նորահրաշ Պսակատր »ը, նուիրուած Սրբոց Վարդանանցի:

Գեղարուեստական, մանկավարժական բացառիկ ստեղծագործութիւններ են « Առաւօտ Լուսոյ » երգ-աղօթքը, « Աշխարհ Ամենայն »ը, որոնք յօրինուած են 36-ական տուներով եւ հայկական այբուբենի յաջորդականութիւնը սորվեցնելու դիտարկութեամբ:

Շնորհալի ունի նաեւ պատմավիպագրական գործեր: Օժտուած ըլլալով երաշտական կարողութիւններով՝ իր գանձերն ու տաղերը եղանակաւորելով՝ ճոխացուցած է հայ եկեղեցոյ երաժշտութիւնը, ան վերակազմած եւ վերադասատրած է ծիսական կարգն ու շարակնոցը եւ կատարած հեղինակային լրացումներ:

Հոգեկան ինչ մեծ բաւարարութիւն եւ գոհունակութիւն պիտի ըլլայ ոչ միայն կարգալ, այլեւ գոց սորվիլ Սուրբ Ներսէս Շնորհալիի հոգիի վճիտ մրմունջները:

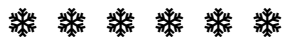
ՀԱԻԱՏՈՎ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ-էն հատուածներ.

Ամենախնամ Տէր, դի՛ր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ Քո սուրբ՝ ո՛չ եւս հայիլ յայրատ, եւ ականջաց իմոց՝ ո՛չ ախորժել լսել զբանս չարութեան, եւ բերանոյ իմոյ՝ ո՛չ խօսել զստութիւն, եւ սրտի իմոյ՝ ո՛չ խորհել զչարութիւն, եւ ձեռաց իմոյ՝ ո՛չ գործել զանիրատութիւն, եւ ոտից իմոց՝ ո՛չ գնալ Ի ճանապարհըս անօրէնութեան, այլ ուղղեա՛ զչարժումս սոցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

Իմաստութիւն Նօր, Յիսո՛ւս, տո՛ւր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա՛ զիս. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Կամեցող Բարեաց. Տէր կամարար, մի՛ թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ գնալ, այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Պահապան ամենայնի Զրիստոս, աջ քո հովանի լիցի Ի վերայ իմ Ի տուէ եւ Ի գիշերի, Ի նստիլ Ի տան Ի գնալ Ի ճանապարհ, Ի ննջել եւ Ի յառնել. զի մի երբէք սասանեցայց. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Առաւօտ լուսոյ,
Արեգակն արդար,
Առ իս լոյս ծագեա՛:

Բըղիսամն ի Նօրէ
Բըղիսեա՛ ի հոգւոյս,
Բան քեզ ի հաճոյս:

Գանձդ ողորմութեան,
Գանձիդ ծածկելոյ,
Գըտո՛ղ Զիս արա՛:

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԵՐԳԵՐ-ԷՆ՝

Լո՛յս, արարիչ լուսոյ, առաջին լոյս,
Բնակեալդ ի լոյս անմատոյց, Նա՛յր երկնաւոր,
Ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ.
Ի ծագել լուսոյ առաւօտոս,
Ծագեա՛ ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի:

ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՑԻ

Ս. Գրիգոր Նարեկացի ծնած է Վանայ լիճի հարաային շրջաններու մէջ, ծննդեան թուականը անորոշ է կը կարծուի թէ 951:

Ուսումը կառնէ Ռշտունեաց Նարեկայ վանքին մէջ, 18 տարեկանին կը ձերնադրուի կրօնական եւ շուտով կ'արժանանայ ժամանակիցներու ուշադրութեան:

Ս. Գրիգոր Նարեկացի գրեթէ իր ամբողջ կեանքը կ'անցնէ վանքին մէջ, կը հետեւի ժամանակի իրադարձութիւններուն: անոր ձգտումը արդարին, ճշմարտին եւ առ Աստուած, հոյակապ գրոյց մը կը զարգացնէ իր հոգիի խո- րէն Աստուծոյ հետ:

Անընդհատ կը գրէ, կը քարոզէ, կը յարգուի, կը մեղադրուի եւ անշուշտ նաեւ կը հալածուի: Սակայն Նարեկացիի արժանիքները կը նուաճեն եւ ժողովուրդի առողջ բնագոյով՝ կ'որակուի արդար եւ սուրբ: կը վախճանի 1003 թուին եւ կը թաղուի իր հոգեւոր տան Նարեկայ վանքին մէջ:

Նարեկացիի գործերը թարգմանուած են բազմաթիւ լեզուներու: Միջազգային գրականութեան մէջ ան կը նկատուի հսկայ մը:

Ան օժտուած ըլլալով նաեւ երաժշտական ձիրքերով, իր բազմաթիւ գանձերուն, տաղերուն համար յօրինած է ինքնատիպ եղանակներ, մեղեդիներ եւ այդ ձեւով եւ ճոխացուցած է հայ եկեղեցոյ շարականոցը: Իր բոլոր գործերուն մէջ Նարեկացի յատկանշուած է բանաստեղծական յորդանատ պատկերներու եւ մարդկային զգայնութիւններու իբր ամենասուրբ վերլուծող:

Նարեկացիի գլուխ գործոցն է « Մատեան ողբերգութեան » որ ծանօթ է Նարեկ անունով: Տայ ժողովուրդին համար անհիկա եղած է ազգային անվի- ճելի այն սրբութիւնը որ փոխարինուած է երբեմն նոյնիսկ Աստուածաշունչը, հայ տուններու մէջ սերունդէ սերունդ փոխանցուած եւ պահպանուած է իբրեւ նուիրական աւանդ, նոյնիսկ անգրագետ ընտանիքներու մօտ, անհիկա աւանդաբար եղած է խորհրդանիշը գերագոյն սրբութեան:

Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի, վերլուծելով ենթարկելով իր ներաշարիը՝ փորձած է ընդհանրապէս ճանչնալ եւ դրսեւորել մեղապարտ մարդը, որուն թերութիւններն ու յանցագործութեան զգացումները յաջողած է արտայայտել կարելի բոլոր զգայնութիւններով: Իր համոզումն ու թելադրանքն է, որ մարդը իր ազնիւ ձգտումներուն մէջ, նախ ճանչնայ իր տկարութիւնները, խոստովանի սխալները եւ տրամադրուի ինքնաքննութեան: Աստուած ամէն վայրկեան ներկայ է մարդուն բանականութեան եւ խղճին մէջ, մինչ մարդը հազուադէպօրէն կ'ընթանայ անոր թելադրիչ կամքով եւ անկողմնակալ ցուցմունքներով:

ՆԱՐԵԿ-էն քաղուածքներ՝

Ինքնավստահ հաստատումներ՝ իր ստեղծագործութեան մասին.

- Ընդունի՛ր հիատածքն այս աղիողորմ հեծեծանքներիս
Եւ այս բանական նուէրն հոտոտիր
Որպէս անարին զոհաբերութիւն.
Օրհնութեամբ սրբիր ու մաքրի՛ր ամէն
Տառը մատեանի այս ողբերգութեան.
Վաւերագրի՛ր, հաստատի՛ր, կնքի՛ր
Այն որպէս արձան յափտենական՝
Ընտիր ու հաճոյ գործերի կարգում...:
Թո՛ղ որ հռչակուած հասնի ազգերին,
Ժողովուրդների քարոզուի ի լուր,
Տպուի դռներին բանականութեան
Եւ զգայնութեան սեմերի վրայ դրոշմուի ամուր:
... Ու թէպէտ որպէս մի մահկանացու՝ պիտի վախճանուեմ,
Բայց այս մատեանի յարակայութեամբ կը մնամ անմահ...:

Ինքնաքննութեան ոճով, Նարեկացի ճարտար ու նուրբ կերպով
թափանցած է մարդու ներաշխարհէն ներս.

- Լուացում եմ, բայց չեմ պայծառանում,
Արին է ծագում՝ չեմ լուսատրում,
Մեղր եմ ճաշակում ու չեմ քաղցրանում,
Ջանում եմ անդուլ՝ մնում եմ դատարկ,
Չաղկում եմ միշտ ու չեմ սթափում:

- Մէկը՝ վաստակում, սպառում եմ բիւր,
Գանձում՝ աննշան, վատնում եմ անթիւ՝
Ուրիշներին եմ խրատում, մինչդեռ ես ինքս անփորձ.
Սովորում եմ միշտ, սակայն ճշմարիտ
Գիտութեան հասու չեմ դառնում երբեք...:

Չայն հոգեկան խրախոյսի, յոյսի, օգնութեան եւ վերականգնումի.

-... Թող որ զօրութեամբ գթառատ սիրուդ՝ ծառայիս հանդէպ,
Որ դաւանում է անունդ անձկալի,
Չմրան բքաշունչ հողմերը փոխուեն մեղմանուշ հովի,
Խոլ մրրիկները՝ ախորժ գեփիտի,
Ահն ու տագնապներն այս չարակալած՝ մեծ վստահութեան,
Աղէտը պատժի՝ անանց բերկրութեան,
Վիշտն ու թախիծը՝ հոգեւոր անհատ խրախճանութեան,
Ալեկոծութիւնն այս փոթորկայոյզ՝ խոր խաղաղութեան,

ՄՈՎՍԷՍ ԽՈՐԵՆԱՅԻ

Ծնած է 410 թուականներու Տարօնի Խորոնք գիւղին մէջ, ատկէ Խորենացի մականունը:

Ան բախտաւորութիւնը ունեցած է աշակերտելու առաջին մեծ ուսուցիչներուն Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի: Իր բացառիկ ընդունակութիւններն ու ուշիմութիւնը գրաւելով Ս. Սահակ հայրապետ այլ արժանաւորներու հետ զայն կը դրկէ Աղենքսանդրիա, որպէսզի կատարելագործէ իր ուսումը լեզուական, ճարտասանական, փիլիսոփայական, քերթողական եւ թարգմանական արուեստաներուն եւ գիտութեանց մէջ:

Իր ժամանակի ամենէն բարձր

ՀԱԿԻՐՃ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 97-98 ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԷՆ

Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցոյ հոգաբարձութիւնը 97-98 տարեշրջանին հովանատրեց Կիրակնօրեայ դպրոցի գործունէութիւնը, ունենալով իր յանձնախումբը կազմուած հետեւեալ անդամներով՝

Խաժակ Եպիսկոպոս Յակոբեան	Նոգետր տեսուչ
Տէր Արմէն Ա.Քահանայ Իշխանեան	Նոգետր հովիւ
Պր. Լեւոն Եաղձեան	Ատենապետ
Պր. Զաւէն Ինձէճիկեան	Նոգաբարձութեան ներկայացուցիչ
Տիկ.Վիգի Զարգաւաթձեան	Ատենադպրոցի
Պր. Թորոս Պապիկեան	Տնօրէն՝ Կիրակնօրեայ Դպրոցի

Յանձնախումբը իր ժրաջան աշխատանքով սատարեց դպրոցի բեղուն գործունէութեան եւ վերելքին:

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՈՒՍՈՒՅՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

97-98 տարեշրջանին տեսչութեան պաշտօնը ստանձնեց Պր. Թորոս Պապիկեան եւ Տիկ. Վիգի Զարգաւաթձեանի յանձնուեցաւ գանձապահութեան պաշտօն: Դասարանային բաժինը ունի հետեւեալ պատկերը՝

Մանկապարտէզ

Ա. դասարան
Բ. դասարան

Գ. դասարան

Օր. Անի Նիլեան
Տիկ.Արտեմիս Ճելալեան
օգնական Զարմինէ Թաշձեան
Տիկ.Սալբի Մարտիրոսեան
օգնական Մարիա Քէօսէեան

Նախակրթարան

Ա. դասարան
Բ. դասարան

Գ. դասարան
Դ.Ե. դասարան
Զ. դասարան
Է. դասարան

Օր. Անի Գըլնձեան
Տիկ.Վիգի Զարգաւաթձեան
օգնական Դարար Յակոբեան
Օր. Երան Լոշխաձեան
Օր. Յասմիկ Նաճարեան
Տիկ. Շողիկ Նաճարեան
Պր. Թորոս Պապիկեան եւ
Պր. Ներսէս Նատիտեան

Կազմը գումարեց հերթական ժողովներ, որոնց ընթացքին արժարձուեցան ծրագրային,կարգապահական, արտադասարանային աշխատանքներ եւ այլ նիւթեր:

ԱՇԿԵՐՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

97-98 տարեշրջանին արձանագրուած աշակերտութեան թիւը հասած է 110-ի շաբաթական ներկայութեան միջինն է 66 աշակերտ բաժնուած ինը դասարաններու:

ԴՊՐՈՑԻՆ ԱՌՕՐԵԱՆ

97-98 տարեշրջանին կիրակնօրեայ դպրոցի առօրեայ յայտագիրը կ'ընթանայ հայաստանեաց եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ դպրոցներու դասաւանդական հիմնական կարուցուածքին համաձայն՝ լսարանային եւ դասարանային բաժանումներով, ուր կը դասաւանդուին Ս. գրական, ծիսական, բարոյագիտական եւ գործնական ծանօթութիւններ, գիտելիքներ եւ աղօթքներ:

Լսարանային բաժին:

Տէրունական աղօթք, մաղթանք եւ մաղթերգէն ետք աշակերտները կը բաժնուին փոքր եւ բարձր դասարաններու համեմատ: Փոքր դասարաններու պատասխանատուութիւնը ստանձնած է Տիկին Վիգի Զարգաւաթձեան: Պահը կ'ընթանայ հետեւեալ ձեւով:

- Ոսկեղէն համարներու կամ Սաղմոսի ուսուցում:
- Բարոյալից պատմուածքներու պատմում:
- Կրօնական երգերու ուսուցում:
- Աւետարանի մեկնաբանութիւն:

Բարձր դասարաններու երգեցողութիւնը կը վարեն Տիկին Անի Եաղձեան եւ Պարոն ներսէս Նատիտեան երգեհոնի մասնակցութեամբ Տիկին Անի Յակոբեանի: Պահը կ'ընթանայ հետեւեալ ձեւով.

- Սաղմոսներու ուսուցում:
- Շարականներու եւ կրօնական երգերու ուսուցում:
- Աւետարանի մեկնաբանութիւն:

Դասարանային բաժին: կը դասաւանդուի ըստ դասագիրքերու:

ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ԵՒ ԱՐՏԱԴԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱՐԳՈՎ

14 Սեպտեմբեր.- տարեսկիզբ եւ վերամուտ

12 Նոկտեմբեր.- Թարգմանչաց տօնի յատուկ յայտագիր մը գործադրուեցաւ. տօնի հակիրճ մեկնաբանութեան յաջորդեց հարց պատասխանի մրցանք: օրուան վերջաւորութեան աշակերտները հիւրասիրուեցան անուշեղէններով եւ օշարակով:

19 Նոկտեմբեր.- վարժարանի աշակերտութիւնը մասնակցեցաւ Սուրբ Պատարագի խորհուրդին եւ հաղորդուեցաւ:

9 Նոյեմբեր.- դպրոցը փակ մնաց Կիլիկիոյ Աթորին Նովուապետ Ն.Ս.Օ. Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի հովուապետական այցելութեան առթիւ:

- 28 Դեկտեմբեր.- Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան զոյգ տօներու հանդիսութիւն ուր տեղի ունեցաւ աշակերտներուն պատրաստած գեղարուեստական ելոյթը, որ վերջ գտաւ նուէրներու բաշխումով:
- 11-18 Յունուար.- դպրոցը փակ էր սարոյցամրրիկին պատճառաւ:
- 15 Փետրուար.- միօրեայ պտոյտով մը աշակերտութիւնը մասնակցեցաւ Sainte H el ene կղզիի ձիւնատօնին:
- 22 Մարտ.- դպրոցը փակ մնաց ձիւնամրրիկին պատճառաւ:
- 28 Մարտ.- ուսուցչական կազմի Միօրեայ աշխատանոց մը տեղի ունեցաւ, օրուան դասախօս էր Շանթ սարկաւազ Գազանճեան:
- 5 Ապրիլ.- դպրոցը փակ մնաց Ծաղկազարդի առթիւ:
- 12 Ապրիլ.- Ս. Յարութեան տօնի յատուկ տօնակատարութիւն, ուր տեղի ունեցաւ հաւթախաղ:
- 24 Ապրիլ.- Ա.Բ.եւ Գ. կարգերու աշակերտները ներկայ գտնուեցան Ս. Յակոբ Մայր եկեղեցոյ պատարագին:

ԾԱՆՕԹԱՆԱՆՔ ՄԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍՊԱՄՆԵՐՈՒՆ

ՄՊԱՍ: Որեւէ անօթ եւ զարդ՝ որ արարողական ծառայութեան կը գործածուի: Որպէս սպաս կը դատուին ոչ միայն անօթներ այլ նաեւ Աւետարան եւ զգեստներ: Սպաս կը կոչուի նաեւ պատարագի խորհուրդին համար պատրաստուած նշխարը:

ԱՂԱԻՆԻ.- Կը կոչուի նաեւ Աղանաձեւ տուփ, ուր հանդիսատը արարողութեամբ միտոնը կը դրուի: Ան կը խորհրդանշէ Սուրբ Տոգին (Ս.Տոգին Յիսուսի սկրտութեան ատեն յայտնուեցաւ աղանի կերպարանքով): Միտոնը կը դրուի Աղանիին փորը՝ որ պայման է ըլլայ արծաթէ, Աղանին ծռելով միտոնը կը ծորիի բերնէն:

Աղանին ընդհանրապէս արծաթէ շինուած կ'ըլլայ իսկ վրայի զարդարանքները ձգուած են արուեստագետի ճարտարութեան եւ ճաշակին:

ԱՇՏԱՆԱԿ.- Փայտէ կամ մետաղէ որեւէ մեծութեամբ կամ ձեւով կարասի մը Որուն վրայ մոմը կը դրուի հաստատուն կամ շիտակ կենալու եւ վառ-ւելու համար. գլխատրաբար կը գործածուի սեղանի վրայ, ուր սովորաբար կը գտնուին տասներկու մեծկակ աշտանակներ, իրենց յարմար մոմերով: Զար-դարանքի ճաշակը հետզհետէ շատցուցած է աշտանակներու թիւը իսկ այժմ կարգ մը եկեղեցիներու մէջ մոմերը փոխարինուած են մոմաձեւ լոյսերով:

ԲԱԺԱԿ.- Յաճախ գործածուած է Ս. Սկիհի իմաստով: Բաժակը նշխարով նկարուած Ս.Տաղորդութեան իմաստ ունի: Յաճախ բաժակը սրտի իմաստ կ'առնէ, որովհետեւ իր մէջ կը պարունակէ Զրիստոսի արիւնը (գինին) եւ մարմինը (հացը, նշխարը): Բաժակը կը խորհրդանշէ նաեւ Զրիստոսի վերջին ընթրիքը եւ խաչի վրայ զոհագործումը:

ԲՈԺՈԺ.- Պզտիկ, գնդաձեւ զանգակիկ մըն է: Մեր եկեղեցոյ մէջ բոժոժը կը գործածուի բուրվառի շոթաներուն վրայ եւ քոցին շուք, որոնց թիւը իւրաքանչիւր սպասին համար կ'ըլլայ տասներկու հատ, կը խորհրդանշէ Յիսուսի աշակերտները որոնք իրենց քարոզի ձայնը հընչեցուցին բոլոր աշխարհին:

ԲՈՒԲՎԱՌ.- Բուրվառը կիսագունդ պարունակ մըն է, որ որպէս կրրա-կարան կը խորհրդանշէ հաւատացեալներու սիրտն ու հոգին: Կրակարան կապուած է երեք շղթաներով որոնք վերէն իրար միացած են(կը խորհրդանշեն Ս. երրորդութիւն): Շղթաներուն վրայ կը գտնուին չորսական բո-ժոժներ (կը խորհրդանշեն տասներկու առաքեալները, որոնք իրենց հըն- չեղութեամբ Քրիստոսի վարդապետութիւնը տարածեցին աշխարհին): Կրրա- կարանին վրայ խունկի անելցումով արձակուած ծուխը հաւատացեալներու աղօթքները կը խորհրդանշէ, որոնք երկինք կը բարձրանան առ Աստուծ: Տին կտակարանի համաձայն հաւատացեալներու աղաչանքն է Աստուծոյ, որ իր աղօթքները ընդունի:

ԽԱԶՎԱՌ.- Մեծ խաչ մըն է ձողի վրայ բարձրացած, որ կ'առաջնորդէ թափօրը երկու կողմերը երկու կերոններով : Խաչերը կ'ըլլան արծաթ կամ այլ մետաղէ, բայց դիւրակիր ըլլալու համար փայտէ ալ կ'ըլլան կամ կերպասի վրայ ասեղնագործուած:

ԿԵՐՈՆ.- Աւետարան կարդալու կամ հանդէսներու ատեն դպիր տղոց բըռնած մոմերը կը կոչուին կերոն: Ներկայիս կերոնները փայտէ կը շինուին եւ միայն վրան մոմեր կը դնեն: Կերոնները կը գործածուին նաեւ թափօրներու ընթացքին:

ԿՈՆՔ.- Լուացուելու համար գործածուած աման որ լուացուողին ձեռքին ներքեւ կը բռնուի, որպէսզի փարջէն թափուած ջուրն ընդունի: Կոնքը պատարագի արարողութեան մէջ կը գործածուի եւ սովորութեան համեմատ մետաղէ կ'ըլլայ (արծաթ կամ պղինձ):

ՓԱՐՉ.- Ձեռք լուալու համար ջուր մատուցուելու աման, որ կոնքին ընկերն է, նոյն նիւթէ եւ ճաշակով շինուած կ'ըլլայ: Եկեղեցոյ մէջ միշտ մետաղեայ է:

ՔՇՈՅ.- Մետաղեայ շրջանակի ձեւով է եզերքը տասներկու բոժոժներով զարդարուած մասը ամրացած կ'ըլլայ փայտէ երկար ձողերու վրայ: Պատարագի ընթացքին յատուկ եւ խորհրդաւոր պահերուն ձեռքի թեթեւ ցնցումներով բոժոժները կը շարժին ու կը հնչեն ծառայելով իբր նազարան: Ուրախութեան նուագարան դարձած ըլլալուն մեծ պահքի մէջ չգործածուիր:

ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Մեծ պահոց շրջանի Դ.Ե. եւ Զ. կարգի աշակերտներէն պահանջուած էր, որ մի քանի տողով իրենց մտածումները տան հետեւեալ հարցումներուն.

- Ինչու՞ Կիրակնօրեայ Դպրոց կու գան:
- Եթէ ազատութիւնը չունենան հայ քրիստոնեայ եկեղեցի ու կիրակնօրեայ վարժարան յաճախելու ինչ՞ կ'ընէին:
- Կիրակնօրեայ Դպրոցի եւ եկեղեցիի տարբերութիւնը իրենց համար:

Նայինք թէ ինչպէս՞ կը մտածեն մեր աշակերտները:

Կիրակնօրեայ Դպրոց կը յաճախեմ Աստուծոյ խօսքերը մտիկ ընելու, սաղմոսներ եւ շարականներ սորվելու եւ մօտէն ծանօթանալու Յիսուսի եւ իր խօսքերով միտքս զարգացնելու, ըլլալու համար բարի եւ հեզ ծնողքիս եւ հաւատարիմ մնալու կրօնքիս:

Եթէ ազատութիւնը չունենայինք Կիրակնօրեայ Դպրոց եւ եկեղեցի այցելելու, մեր Ծնողները պիտի աշխատէին գաղտնի սորվեցնել մեզի եւ դաստիարակել ինչ որ Կիրակնօրեայէն ներս կը սորվէինք եւ կը հետաքրքրուէին այն պատանիներով որոնց ծնողքը չեն գիտեր ինչ որ կիրակնօրեայէն ներս կը սորվինք:

Անի Բէօսէեան Դ. կարգ

Կիրակնօրեայ կու գամ որովհետեւ շատ կը սիրեմ, հոս կը սորվիմ սաղմոսներ, աղօթքներ եւ շարականներ, կը Ծանօթանանք Յիսուսի կեանքին, երբեմն ալ հարց պատասխանի մրցում կ'ընենք հին կտակարանէն:

Թամար Գիզիրեան Դ. կարգ

Եթէ ստիպէին եկեղեցի եւ Կիրակնօրեայ Դպրոց չերթալ, գաղտնօրէն պիտի սորվէինք,մեր գիրքերը պահելով,եթէ քիչ ալ մնանք պիտի շարունակէնք հաւատարիմ մնալ մեր կրօնքին:

Անի Սարիմանուկեան Դ. կարգ

Կիրակնօրեայ Դպրոցը եւ եկեղեցին երկուքն ալ կրօնքի աղբիւր են,
տարբերութիւնը միայն որ եկեղեցին Յիսուսի իսկական տունն է եւ հոն
աւելի լուրջ կ'ըլլանք որովհետեւ կը յարգենք սրբազան հօր ներկայութիւնը:
մէյրի Թաշճեան Զ. կարգ

ԱՂԱԻՆԻ

ԱՇՏԱՆԱԿ

ԲԱԺԱԿ

ԲՈԺՈԺ

ԲՈՒՐՎԱՌ

ԽԱԶՎԱՌ

ԿԵՐՈՆ

ՓԱՐՉ

ՔՇՈՑ

ԿՈՆՔ

ԲԱԶՊԱՆ

ԳՕՏԻ

ՇԱՊԻԿ

ՇՈՒՐՋԱՌ

ՍԱՂԱԻԱՐՏ

ՈՒՐԱՐ

ՓՈՐՈՒՐԱՐ

ՎԱԿԱՍ

ՊԱՏԱՐԱԳԻՉ ԶԱՆԱՆԱՅԻ ԶԳԵՍՏՆԵՐԸ

ԲԱԶՊԱՆ.- Քահանայական զգեստին մէկ մասն է, զոր կը կրէ քահանան երկու թեւերուն վրայ դաստակէն մինչեւ արմուկը, շինուած են ամբողջ զգեստին կերպասէն կամ յատուկ ասեղնագործուած են, իրաքանչիւր բազպան կը կրէ խաչ մը: Ժամարար քահանային զգեստատրման պահուն բազպանները կը հագցուին յատուկ աղօթքի ընթերձումով:

ԳՕՏԻ.- Տին ժամանակ գօտին իշխանութեան նշան էր, իշխանատր չեղողը գօտի չի կրնար կապել, այդ սկզբունքով եկեղեցոյ սարկաագն ու դպիրը գօտի չեն կապեր: Գօտի կապելու իշխանութիւնը կը սկսի քահանայէն, որուն օրհնութեամբ ու աղօթքով կու տայ զայն ձեռնադրող եպիսկոպոսը: Գօտին կամարաձեւ լայն ժապաւէն մը է, նուազագոյնը 5 սմ. լայնութեամբ՝ զարդարուն երեսով եւ ներքին ամուր նիւթով պատրաստուած կ'ըլլայ, կը կապուի փո- րուրարին վրայէն շարականներու յատուկ երգեցողութեամբ:

ՏՈՂԱԹԱՓ.-Եկեղեցոյ մէջ գործածուելու համար պատրաստուած կ'ըլլայ թափ- շէ վրան ասեղնագործուած, որ կը յարմարի ժամարարի զգեստին հետ: Տողա- թափի մէջի կողմը սովորութիւն է իժի ու քարբի կերպարանքներ ասեղնագործել՝

ի խորհուրդ սաղմոսի խօսքերուն.« Ի վրայ իժից եւ քարբից գնասցես դու»(Սաղ-

մոս Դ13): Տողաթափը եկեղեցոյ մէջ կը գործածուի երկու պատճարներով՝ իր պարգոյեան համար որովհետեւ ժամարարը պատարագին մէջ հողաթափները ալ պիտի հանէ եւ ուրիշ ձեւով կօշիկ չի յարմարիր, եւ մաքրութեան՝ որովհետեւ խորանը սրբավայր մըն է եւ դուրսի աղտոտ կօշիկներով պէտք չէ բարձրանալ:

ՇԱՊԻԿ.- Եկեղեցական զգեստներու ամենէն ներքինն է, վիզէն վար շիտակ ինկող ու մարմինը ամէն կողմէ ծածկող հագուստ է: Շապիկին նիւթը ընդհանրապէս ձերմակ կտու կ'ըլլայ, սակայն կարելի է նաեւ ընտիր կերպասներէ պատրաստել(մետաքս, թաւիշ): Շապիկը թէւ դպիրներու յատուկ զգեստ է (տարփեր գոյներով) սակայն ամէն աստիճաններու(քահանայ, եպիսկոպոս) մէջ ալ կը մնայ:

ՇՈՒՐՁԱՌ.- Քահանայական աստիճանին գլխատր զգեստը՝ որ իր ընդարձա- կութեամբ ամենէն երեւցածն է, կիսաբոլորակ ձեւ ունի՝ ձարմանդ մը միայն հագնողին կուրծքին վրայէն կը պնդէ եւ կը բռնէ: Շուրջառներուն ամէն ձեւերը հին իշխանական պատուոյ զգեստէ մը ծագած կը կարծուի: Նիւթը ընդ- հանրապէս ընտիր ու հարուստ է՝ զարդարուած կ'ըլլայ արծաթաթելով եւ հա- րուստ ասեղնագործերով: Տայկական եկեղեցոյ մէջ գոյնի կանոն չունի, հետեաբար ամէն գոյնէ ու ձաշակէ կը պատրաստուի, որուն ետեւը տեսնելու չափ խաչ մը կը գտնուի (այժմ կարգ մը շուրջառներու վրայ զանց եղած է խաչը): Ժամարար քահանային շուրջառի համար անհրաժեշտ է խաչը: Ժամարարի շուրջառի յատկութիւններէն մէկն ալ այն է,

որ նոյն նիւթէն բազպան եւ փորուար ալ ունենայ եւ իրեն յարմար վակասու սաղաւարտ:

ՍԱՂԱԻԱՐՏ.- Յատուկ է քահանաներու եւ վարդապետներու: Ներկայիս սաղաւարտը գնդաձեւ է, ներքեւի կողմէն գլուխը դնելու յարմար ընդարձակ բացուածքով, որուն գագաթը գնդաձեւ պատուանդանի վրայ փոքրիկ խաչ մը կայ, կողմակի թեւերը չորս են, (ամէն կողմէ խաչաձեւ երեւելու համար): Սաղաւարտը միշտ զարդարուած է ծանր ասեղնագործութեամբ ու մարգրիտով, պատուական ակերով զարդարուածներ ալ կը տեսնուին: Հին օրինակները ձոյլ արծաթ են, որուն շուրջ տասներկու առաքելները քանդակուած են, վրայի եզերքը եւ գագաթը ցած գմբէթի ձեւ ունի վրան խաչով: Սաղաւարտը յատուկ քահանայական զարդ է եւ օրհնութեամբ կը տրուի եւ կը գործածուի պատարագի պահուն:

ՎԱԿԱՍ.-Քահանայական զգեստի մաս մը, որ իբր շուրջառի օձիք ուսերու վրայ կը կանգնի, ներսէն հաստ կաշիով կամ խաւաքարտով ուղիղ կը մնայ: Վակասը ոչ թէ շուրջառին՝ այլ սաղաւարտին մասն է: Վակասներու նախկին ձեւը ձոյլ արծաթէ ալ եղած է սաղաւարտներու նման քանդակուած առաքելներու պատկերով, ասեղնագործեալ պատկերներով ալ շինուած են երբեմն: Վասակը սաղաւարտին հետ զոյգ զարդերով ու նիւթով շինելու հաստատուն սովորութիւնը կը պահուի:

ՈՒՐԱՐ.- Չախ ուսին ետեւէն եւ առջեւէն հաւասար չափով վար ձգուած նեղ(10-12 սմ.) ու երկու մարդի հասակով երկայն,որեւէ նիւթէ պատրաստուած ուրարը սովորաբար ունի երեք խաչ մէկը մէջտեղը ուսին վրայ եւ միւս երկուքը ետեւէն ու առջեւէն մէջքին վրայ:Ներկայիս զանազան ձեւեր ունի: Հայ եկեղեցոյ մէջ սարկաւագներու յատուկ զգեստ մըն է:

ՓՈՐՈՒՐԱՐ.- Ծագում առած է սարկաւագի ուրարէն, սակայն յատուկ է իր ձեւին մէջ որ յատուկ է քահանաներու: Քահանաներու ձախ ուսէն կախուած ուրարը աջ ուսէն դարձնելով երկու ծայրերն ալ առջեւէն կը կախուին, սարկաւաքի ուրարին կրկնակի չափ լայն,բայց միակտոր ու վերէն վար երեք խաչերով զարդարուած փորուարներ ալ կը տեսնուին հայ եկեղեցոյ մէջ:

ՊԱՀՈՒԱԾ ԲԱՌ 13 ՏԱՌ

Մ	Ա	Տ	Թ	Է	Ո	Ս	Ա	Ս	Դ	Ա	Ի	Ի	Թ
Յ	Ն	Բ	Ք	Ա	Բ	Ր	Ա	Հ	Ա	Մ	Յ	Ի	Ա
Ո	Ա	Ա	Ա	Ա	Գ	Յ	Պ	Ե	Տ	Ր	Ո	Ս	Դ
Վ	Մ	Կ	Ց	Բ	Ն	Ա	Ո	Տ	Ա	Ն	Ի	Ա	Է
Հ	Ա	Ա	Ո	Ո	Ե	Ա	Ի	Թ	Ի	Ո	Դ	Հ	Ո
Ա	Ր	Յ	Ո	Բ	Ր	Լ	Ն	Ո	Ո	Յ	Ա	Ա	Ս
Ն	Կ	Է	Ծ	Ն	Ն	Դ	Ո	Ց	Ր	Ր	Ո	Կ	Մ
Ն	Ո	Ն	Ղ	Ո	Վ	Տ	Ա	Ն	Ա	Ա	Ի	Բ	Ա
Է	Ս	Ա	Ղ	Մ	Ո	Ս	Ա	Ց	Ց	Ր	Ց	Ա	Ր
Ս	Ա	Յ	Ո	Վ	Ս	Է	Փ	Կ	Ա	Ն	Ա	Ծ	Ի
Հ	Ռ	Ո	Ի	Թ	Բ	Ե	Թ	Լ	Է	Հ	Է	Մ	Ա

քարոզիչ դառնաւ ...» եւ լոյսի զորութեան առջեւ կորսնցուցի աչքերուս տեսողութիւնը:

Ո՞վ եմ ես:

Յիսուսի տասներկու աշակերտներէն եմ, եղբայրս Թովմաս առաքեալ: Նահատակուած եմ սրբազան առաքելութեան մէջ: Յիսուսի համբարձումէն ետք սրբազան քարոզչութիւնս սկսած եմ Եդեսիայէն ուրկէ անցած եմ Տայաստան: Յաջողած եմ թափանցել մինչեւ հայոց արքունի պալատը: Իմ նահատակութիւնէս ետք Արտազ գաւարին մէջ շուրջ 66 թուին՝ հիմնուած է Վանք մը որ դարերու ընթացքին բարգաւաճելով՝ դարցաւ հայ ժողովուրդի հոգեւոր կարեւոր կեդրոններէն մէկը:

Ո՞վ եմ ես:

Կ'ապրէի սրբակեաց կեանք մը ինքզինքս ենթարկելով ժամանակի ճգնաւորական խստամբեր սովորութիւններու: Օժտուած ըլլալով վարչական կարողութիւններով՝ ժողովուրդին մեծ ծառայութիւններ կը մատուցանէի նաեւ քաղաքական գետնի վրայ: Եղած էի հմուտ կրօնագէտ եւ դաւանագէտ: Մասնակցած էի Նիկիոյ 325 թուի տիեզերական առաջին ժողովին ուր 318 եկեղեցականներով խմբագրեցինք քրիստոնէական հաւատոյ հանգանակը (հաւատամքը):

Ո՞վ եմ ես:

Առաջին եկեղեցոյ կողմէ ընտրուած եօթը սարկաւագներէն մէկն եմ, ջերմե-րանդ հաւատացեալ, ինծի համար տաճարը շէնք չէր եւ ոչ ալ կառուցուածք: Ամբոխի քարաձգութեան տարափին տակ կեանքս վերջ գտաւ: Եղած եմ հաւատքի առաջին նահատակը, Յուցաբերած քաջութիւնս ցնցեց ամբոխին ամենէն կարծր տարրերէն նկատուած մուլերանդ Սողոսը:

Ո՞վ եմ ես:

Բովանդակություն

Կիրակնօրեան Փրկութեան Միջոց

ՄԵՐ ԽՕՍԲԸ